

selçuk baran, güz gelmeden, türkân hanım'ın ölümü, öğle saatleri

okuma grubumuz üyelerinin yorum ve değerlendirmeleri

gümüşlük-bodrum grubu:

*** yasemin ceylan,**

geçmişle geleceğiyle sorunu olan bir grup insanın karabasan öyküsü... asıl karakterlerin hemen hepsinin geçmişle hesaplaşacak bir durumu var.gitmek isteyen ama kalan kalsa bile gidemeyen garip bir kısır döngünün içinde kaybolmuş insanların buluşma noktası yeşilçay kasabası küçük bir kasaba, herkes tanıdık, bilindik. bazen koşarak kaçılan bazen de sığınılan bir liman ama hep orada olan zamanı sevmeyen değişmeyen bir kasaba. karakterlerin hepsinden ayrı ayrı bir roman çıkar.roman hepsinin ağzından ruhlarına dokunarak yazılmış. herbirinin geçmişi bir takım sorunlarla bezeli ve gelecekleri de aynı karanlık geçmişin aynası.

70-80 döneminde bir anadolu kasabasının o dönem olaylarına bakışını çok güzel anlatılmış. selçuk baran o dönemin iki farklı kutuptaki gencini bu karabasanlı kasabaya getirmiş biri savunduğu davaya karşı tutkusuz sürüklenen zengin,ayrıcalıklı diğeri anasız babasız büyümüş aile olarak ülkü ocaklarına sığınmış iki genç romanın odak noktası olmuş. roman kolay okunur bir kitap, dil akıcı ,anlatı yalın ve farklı dillerden anlatılıyor oluşu romanı bir tık öne çıkarmış dönem olaylarına kasaba kültüründen bakışı ve anlayışı çok iyiydi bence ben sevdim okuduğuma memnunum :)

*** şebnem birkan,**

selçuk (veziroğlu) baran ilk okuduğum kitabı. önce hayatını okudum daha sonra kitabı okuyunca hayatıyla kitaptaki bir çok şeyi bağdaştırdım. opera ve şan sanatçısı ayhan baran'la evlenmiş ve evlilikte aradığını bulamamış. başarılı bir eğitim ve çalışma hayatı olmuş, hukukçuymuş ve trt istanbul radyosu'nda radyo oyunları yazmış.

güz gelmeden romanında bir zamanların sağ-sol ve devrimci-ülkücü kavgalarını izmit'in uzak bir kıyı kasabası olan kefken-yeşilçay fonunda anlatmış. o günkü türkiye'nin sosyal ve siyasi yapısını ve bağlı olduğu unsurları dar da olsa kendi bakış açısıyla, fazla yargı yapmadan, fazla taraf tutmadan belli bir mesafeden, oldukça öznel bakış açısıyla aktarmış. bu kasabadaki insanları ve yaşananları, etkilerini adeta okurun önüne serpiştirmiş.

içinde yaşadığı duyguları sadece olduğu gibi ve insani bir şekilde, içten, samimi bir anlatımla her karakterin kendi ağzından birinci tekil şahısla anlatmış. selçuk baran'ın ruh hali çok karamsar, ümitsiz ve kendini sevmeyen bir insan. gerçek hayatta eşyle yaşadıkları yüzünden hayata küskün. türk dil kurumu ve sait faik öykü ödülleri almış olmasına rağmen edebiyat konusunda da hayata küsüp eser vermemeyi yeğlemiş son senelerinde. tüm bu karamsarlık ve üzümlüğü romana yansımış.

roman karakterlerinde kadınlar güçlü, erkekler ise kadınsız güçsüz ve hedefsiz görünüyorlar. hep bir kadına ihtiyaç var, kendi de hep ona ihtiyaç duyulsun hissetmiş sanırım. kendi yalnızlığı bir ılgık olarak duyuluyor. deniz feneri ve görevlisi affan, onun çayları ve çorbası ise selçuk baran'ın hayatta ve bir erkekte aradığı kucağı, kabulü, sıcaklığı ve güveni temsil ediyor. oldukça özgün buldum, çok etkilendim çünkü ince ince, dantel dantel örmüş ilişkileri ve olayları. güzel bağlamış herkesi

birbirine. kurgusunu çok beğendim. ama sonunu hiç beğenmedim, çok ani hem de çok acı dolu ve her şeyi kökünden sarsacak bir şekilde bitirdi.

türkçesini beğendim, betimlemelere yer vermemiş olmasına rağmen duyguları hissettiriyor. izmit ve kefen'i bildiğim için gözümde canlandı ve oradaymış gibi hissettim. çok akıcı ve temiz bir dili var. sürükleyici ve heyecanla kolay okunan bir roman.

* aynur kınay,

selçuk baran güz gelmeden romanında hayattan, aşktan, kardeşlikten, dostluktan tamamen insani duyguları dile getirerek kolay okunur, sürükleyici, dili çok iyi kullanarak kişilerin öykülerini ve bu öyküleri birbirlerine bağlayarak ustaca bir kurguyla yazmış.

türkiye'deki solun, dünyayı donusturebileceğine inananların başına gelenleri, bu yola çıkmışların başarısızlıklarını anlatmış. dili iyi kullandığı için, kalbe dokunabiliyor sözleri, iyi ki okudum dedirtiyor. hayatini okuduğuma göre mutluluğu bulamamış bir insan olduğu için kitaplarındaki kahramanlar da kentlerinden kasabaya mutlu olmaya gelseler de hiçbiri mutluluğu bulamıyor. selçuk hanım kendi gibi bunalmış insanların yaşamını dile getiriyor bence.

fakat dili o kadar güzel ki sıkılmadan okunuyor hikaye ve romanları. ben sevdim ve başkalarına okumasını onerebileceğim bir yazar.

* hanife kurt,

serçuk baranın "öğle saatleri" hikaye kitabını okuyabildim. kitapta 11 hikaye var. anlatım dili akıcıydı benim için, keyifle okudum. birkaç örnek vermek istiyorum. "kent kırgını"; kent kırgınıydım ben o zamanlar, uzun örgüleri omuzlarında aşağıya sallanan, birde kız çocuğu vardı, iki dostluk biz, sessizce sevişen iki dost... "sarışıklar "bir kız akşam yemeği çağrısına evet demişse, erkek umutlanmakta haklıdır, kız kabul ederse, erkeğin farkına vardıkça sevindiği güçleri konuşlanır, umut çiçekleriyle...". "krizantemler"; kız kendine, kişiliğine, kişiliğinin bir bölümünü oluşturan saygınlık duygusuna, aldığı eğitime güveniyordu. kimse ona kötü bir şey yapamazdı, yaptıramazdı. zamanında "dur" demesini bilecek biçimde yetiştirilmişti...

* lamia karamil,

selçuk baran'ı ismen duymama rağmen ilk defa bir eseri okudum ve gerçekten çok beğendim. farklı dünyalardan gelen ama yolları kesişen kahramanların kendi ağızlarından iç dünyalarını, iç diyaloglarını, duygularını yansıtmaları tam olarak benim beğenime hitap etti ve etkilendim.

karakterlerin tümünde yoğun bir yalnızlık, küskünlük, kırgınlık ve hayal kırıklığı belirgin. çevrelerinden/kişilerden kaçma, ayrılık, ölüm, korku temaları işlenmiş, çevre, doğa, evler, gelenekler çok iyi betimlenmiştir. dilin yalın ve sade olması, kurgunun basit olması nedeniyle kolay okunmaktadır.

burjuva aile düzeni, maoculuk, sosyalizm, düzen değişikliği, kapitalizm özellikle suat, erol ve yusuf'un yaşadıkları ile ironik olarak bahsedilmiştir. politik görüşlere çekilme nedenleri, geriye dönük eylemlerini sorgulamaları, yoldaşlarına güvensizlikleri ve karşı tarafa ön yargılı bakışları tarafsız bir şekilde ifade edilmiştir.

genç ölmek / ay mıdır kar mıdır pencerede / boğulmuş çocukları martılara taşıyan / kara köpek karşı kıyıda uluyor / bence o çocuk öyle gülmemeli

atları çayıra saldım dış kamaştıran erik ağaçları altına / nisan toprağı kalbimde ağarıyor / bence o çocuk öyle gülmemeli / şimdi bir kadın çay demlese

bahçemdeki korkuluk nar ağacıdır / erken ölmüş, iyi giydirilmiş / sular soğuyor ovada duran ince gölgesinde / büyük ateşler, kuytu köyler gibi
alınlarına vişne çiçekleri yağan / o kızlar, delikanlılar ve lohusalar / oyulmuş bir bebektirler ihlamurdan / kestane mangalları, masallar, talikalar
ölüm alışsın artık bize / bir dans gibi bahçemize gelsin / gelsin otursun ılık minderimize
bence o çocuk öyle gülmemeli / ay kar gibidir pencerede / engin günçe

* leyla hacıosmanoğlu kurtoğlu,

selçuk baran'ın ilk okuduğum yapıtı. daha önce yazarla ilgili her hangi bir bilgim olmadı. kitaba başlayıp üç dört sayfa okuduktan sonra duraladım. kulağıma gelen "kadın" sesiydi. kuşkulandım, görsellerden internete baktım.. emin olamadım, tekrar taradım, biyografisine baktım. bir kocası olduğundan bahsediyordu. o zaman..." selçuk baran sandığının tersine kadındı. isminden yola çıkarak böyle düşünmek de bizim ezberimiz olmalı.

kronolojik ilerler roman. dil yalın, sürükleyici .bir kasaba hikayesi, dizi tadında. ırıs murdoch'un "italyan kızı"nı andırır. karakterler canlı ancak, mekan,yer, doğa için aynı şey söylenemez. betimleme neredeyse yok, ne fener, ne evler, ne kasaba okuyucunun önüne gelmez, silik kalır. ancak merak uyandırır, okuyucuyu sürükler. zehra ve filiz karakteri ile canlanır roman. çok önemli bir şeyi de beraberinde başarır edebi açıdan. hem okur, hem yazan için önemli bir noktadır da aynı zamanda. çoklu karakter üzerinden yapar anlatıyı. her bir karakter için ayrı ses ve düşünüş tarzıyla anlatır. karakterin "kim" olduğuna dair okuyucu zorlanmaz.

kentten kasabaya, kasabadan kente... arayış, çelişki, iç çatışma,yabancılaşma, olmasını istediği, kaçış. bir çok duyguyu bir arada barındırır. içine almaz , dışarıdan izler okuyucu. karakterlerinde karşı siyasi düşünceleri işlese de kendi açısından da okur açısından da ideolojik roman algısı yaratmaz. burjuva, köylü, kentli, yoksul, zengin tüm karakterlere eşit davranır. belli bir izleği ,okuyucuya vaadi yoktur. roman aslında karakterler üzerinden selçuk baran'ın kendini anlattığı bir iç dökmedir.

yazar okurun beklentisini hiçe saymış olacak ki ,değişim ,dönüşüm bir yana sona gelindiğinde daha da düşerek bir küçük umut kırıntısını da yok eder. o zaman hayıflanırım, nerede tahsin yücel'in yılkları...

* serap kotevoğlu,

selçuk baran'ın ilk okuduğum kitabıydı güz gelmeden. kitap oldukça akıcı bir dille yazılmış olsa da doğa ve karakter betimlemeleri benim kasabayı, karakterleri ve yaşanan yerleri çok hayalim de canlandırmama yardımcı olmadı. bu yüzden biraz havada kalmışlık hissettim okurken. yazarın hayat hikayesini okuduğumda kitabın karakterleriniz duygularını anlatırken kendi içini döktüğünü anlayabiliyorsunuz yazarın yabancılaşma duygusu romanın neredeyse ana unsuru durumundaydı bana göre. romanın sonu oldukça bilindik bir son gibi geldi bana. ideolojik nedenle olmasa bile , "sağcının solcuyu" öldürmesi. bu son bu şekilde olmalıydı bilmiyorum.

* deniz gürel,

romanda yani yazarın gözünden; gerçek anlamda kaçak ve ya metaforik anlamda bir şeylerden kaçan ve sırtını kadınlara dayayan zayıf karakterli erkekler var; filizin babası (anasının sonra da karısının etkisiz elemanı), avukat suat (karısından ve yaşantısından kaçıp sonra yeniden aynı döngüye karısının gelişi ile giren/girecek olan), yusuf (bir kaçak, aynı zamanda sevgiyi kadınların ağırlıklı olduğu bir evde bulan, gerektiğinde zora başvuran belki de romandaki en kötü kişi), erol

(anne özlemi abla hakimiyeti ve başka bir kadının her türlü hakimiyetine hemen hazır, bir taraftan da kimlik mücadelesi veren), memedali bey (karısının sağladığı yaşam konforunu kızı sayesinde ikame etmekte bir behis görmeyen), selim (kimsesiz, daha gerçekçi olmakla birlikte o da erol'un varlığında manevi desteği-ruh ikizi ya da özdeş kişiliğini- belki duygusal anlamda hayata dayanmayı buluyordu.)

güçlü ve otonom kadınlar, filiz (başına buyruk tembel kişilik biraz fark yaratması beklenirken her ne kadar erol'u hayal kırıklığına uğratsa da gelişime açık), annesi ve ablası (çözüm odaklı güçlü kadınlar), nilgün (evi çekip çeviren, babası ve kardeşinin dayanak noktası, yaşam konforunun sürekliliğini temin eden temel direk olduğuna öylesine inanmış ki kendi var olmasını erteleyebilir), nilgün'ün annesi (göçüp gitmiş olması çocukları üzerinde düzen ve zihniyet değişimine yol açmayacak bir etki bırakmış)

fener bekçisi affan usta farklı, onun kaçan bir karısı ve öğrenmek zorunda kaldığı kimseye sırtını dayamadan yaşamak zorunda olduğu bir bağımsız hayat olmuş. deniz feneri metaforu, yalnız, sürekli, bağımsız, bağlantısız gözleyen, gözlemleyen...

bir de siyasi düşüncede şiddet karşıtı hümanist bir yaklaşım. benim şimdilik görebildiklerim bunlar. görüşmek üzere...

* selda genç özer

selçuk baran'ın "güz gelmeden" romanını çok önceden alıp başlamama rağmen bırakmıştım. mecburi okumaların bir güzelliği var: önyargılardan kurtarıyor. yazarı erkek zannedip çok eril bir kapak beni bu kitaba sokamamış. ancak ilerledikçe çarpıldım adeta. zamanı denk gelmemiş aşklar, boşa çıkan umutlar, yarım kalan hevesler.. kitabın sanki mutlu bitecekmiş gibi gelişen atmosferi kaygan bir zeminde ilerliyor, kitap baştan sona "güz mevsimi" zaten. her bölüm" güneşin avludan çekildiği " havada ilerliyor. sonunu biliyorsunuz zaten..

illaki eksik arayacaksak tam yedi yerinde "tanrı" sözcüğünün geçmesi. biraz avrupa metinlerine heves ediyor gibi geldi bana, yerine "allah" daha bizden.

öykülerinde de hayata tutunamamış insanların yarım kalan özlemleri üzerine kurulu. aynı sonbahar atmosferi onlarda da hakim. "tanrı" sözcüğü yine çok kullanılmış.

kolay okunan, akıcı bir dille yazılmış. yazar kendi içe dönük karakterini eserlerine yansıtmış.

istanbul grubu

* ayşen mert,

selçuk baran / güz gelmeden romanı geçen yaz okudum, kitap da yazlıkta kaldığı için, aklımda kalanlar ki tamamı kalmış ve bir takım hatırlatmalar ile üstünde konuşabilecek durumdayım, çok akıcı okurun hiç bir yerde takılmasına izin vermeyen su gibi akıp giden bir kitap, roman için gereken her şey var içinde, karakterler, mekan, zaman, giriş, gelişme... sonuç okura bırakılmış, sonun sonundan bir roman çıkacak kadar bilgi var elimizde, küçük bir kasaba orada yaşan farklı aileler, kasabaya dışardan gelenler bunların iç ve dış çatışmaları, kırılma noktaları, hüznüleri, mazileri, iç sesleri... açık ve net fakat hiç neşe ve mutluluk dolu satırlar yok, çünkü yazarın hayatı ile bağlantılı yazdıkları, cinsellik çağrıştıran satırlar da yok ama hissettiğimiz yerler var, bana en ilginç yer selim ile erol'un arkadaşlığı geldi, okurken bunun arkadaşlıktan öte olduğunu düşündüm, eleştiriler ve yorumlarda bununla ilgili hiç bir şeye rastlamadım, çok mu netflix izliyorum acaba? ilk olarak arjantin tangoları'nı aldım, okudum ve çok kasvetli buldum, ama güzel öykülerdi, sonra bir kitap daha aldım, haziran, içindeki ceviz ağacına kar yağdı öyküsü beni çok etkiledi, anladım ki

aslında selçuk baran iyi bir romancı ama süper bir öykü yazarı kısa ama dikkatle okuma gerektiren, mesajını yerli yerince veren, içimizi ısıtmayan ama ruhumuzda yakınlık rüzgarları estiren öyküler, daha fazla okumak ister miyim??? ilerde belki, zamanında tanınmamış olma sebebi okuyanların onu anlayamamış olmasıdır, çünkü öyküler bir alt yapı gerektiriyor, selçuk baran konuşurken ne okuyoruz, ne anlıyoruz, ne anlatıyoruz... bir tartışma konusu olabilir ki bu konu her zaman tartışmalıdır kitap okumak kesinlikle boş vakit işi değildir, demiş ve nokta koymuş olabilir selçuk hanım, görüşmek dileğiyle...

* şule dandik,

selçuk baran 193-1999 yılları arasında yaşamış bir kadın yazar

güz gelmeden isimli kitabı çok yalın bir dille ve akıcı bir üslupla yazılmış rahat okunan bir kitap oldu benim için betimlemeleri çok iyiydi adeta bir tiyatro izlemişim izlenimi bıraktı bende sanki 70'li yıllardaki ideolojik çatışmaları okuyucuyu yormadan dozunda anlatmış genelde kişilerin yalnızlıklarını duygusal boşluklarını arayışlarını geçmişleriyle yüzleşmelerini duru bir şekilde yansıtmış düş kırıklıkları karamsarlık ve iç hesaplaşmalar oldukça iyi anlatılmış yazarımız kendi iç dünyasında yaşadığı hesaplaşmaları çelişkileri kitabına yansıtmış olabilir kitaptaki kahramanlar oldukça sıradan insanlar bu kişilerin tahlilleri çok iyiydi kitabın son kısmını okuyucunun hayal gücüne bırakmış

kitabın avukat kahramanı bir kent kırğını. büyük kentlerde yaşayıp da bir an önce küçük bir sahil kasabasına yerleşme hayali kuran kişilerin rehberi gibi. maalesef o da bu kısır döngünün kurbanı oldu tekrar büyük şehre döndü. adeta her kahraman içimizden biri gibiydi sonuç olarak biraz kasvetli bir kitap olsa da keyifli bir okuma oldu benim için. diğer kitabımız öğle saatleri ise 11 öyküden oluşan her bir öyküsü insanın ruhuna dokunan bir kitaptı.

* mehtap uygun,

ben maalesef iki kitabına ulaşabildim. oyunla öykünün bir arada olduğu "türkan hanım'ın ölümü" nü okuduğumda, öncelikle oyun kısmının sade ve yalın anlatımı ve olayların örgüsü gerçekten bir oyun izlemişçesine etkiledikten sonra, öykü kısmında ise izlediğimiz olayların perde arkasını yani hikayesini okumak, oyun kahramanlarının iç dünyalarını ve neden sonuç ilişkisini daha iyi anlamalı sağladı. "anaların hakkı" kitabındaki öyküleri okurken hem yazarın yalın, samimi ve duyarlı kalemine hayran oldum, hem de toplumun her kesiminde olan insanların hayat hikayelerinin küçük birer kesitini okurken yazarın ne kadar gerçekçi, inanılmaz bir gözlemci ve bizden biri olduğunu düşündüm. ayrıca bir çoğuna bire bir tanık olduğum hikayelerdeki mekanların ve insanların anlatımı, betimlemeleri mükemmeldi ve ayrıca merak uyandıran öykülerdi. öylece akıp giden zamanda her şey alışılmış ve kanıksanmış gibi görünse de insanların iç dünyalarında dile getiremedikleri, isyan edemedikleri sıkışmışlıkları, başa çıkamadıkları çözümsüzlükleri, yine de her şeye rağmen dile getirmedikleri umutlarını bir solukta okudum. son sözüm bu müthiş yazarın diğer kitaplarını da edinerek okumaya devam etmektir.

* ipek uğur bilge,

güz gelmeden adlı eseri türkiye'nin hareketli, sağ-sol faaliyetleri yaşadığı, benim de seyirci olarak var olduğu bir dönemi anlatıyor. zengin ve orta halli aileler, çocukları, siyasi rüzgarların estiği bu dönemde gençlerin korkuları, iç sıkıntıları, plansız ve gayesiz yaşantıları yazarın tesbitleri ile kağıda dökülmüş. zengin- orta halli gençler, erol ve yusuf arasındaki gizli küçümseme, çekinceler, kıskançlık, memedali beyin erol'e karşı sevgisiz oluşu, annesiz büyüyen 20 yaşında erol'u aileden koparıp örgüte üye olmaya götürmüş, aynı şeyi anne- babasız yusuf'ta da görüyoruz. yusuf

kimsesizliğini halası zehra ve kuzenlerinde gidermeye çalışıyor.zehra hayaller içinde bir ev kadını. selçuk baran kitaptaki tüm kişilerin iç sıkıntıları ve dünyalarını çok iyi tahlil etmiş, tabii affan ustayı unutmamak gerek, bana kalırsa , affan usta eserdeki en dingin, yalnızlığın getirdiği bir bilgelige sahip, ailelerinin anlamadığı, kendilerini güçsüz, bazen değersiz hisseden gençleri dinleyen, konuşan,fikir veren, sakinleştiren bir fener bekçisi.neticeten kitabında her gün rastladığımız kendinden kaçan, gayesi olmayan, korkular yaşayan bir çok kişinin hayatından kesitler gördüğümüz selçuk baran'ın bu eseri hepimizin hayatını da içeriyor.

* cevât onursal,

bizimle paylaşılan çoğu akademik düzeydeki eleştirileri /yorumları içeren iletileri yazımı tamamladıktan sonra okuyorum, güz gelmeden 'de de öyle oldu.

sola eleştirel bakmak, aldığı kültür gereği yine sola düşüyor sanırım, bölüm bölüm değinmelerden yola çıkarak sanırım güz gelmeden'i de bu gruba dâhil edebiliriz.

yeşilyurt, "gazap tanrısı " baba, "eleştirel,korumacı " anne anneye evrilen bir abla arasında sıkışmış kalmış, üzerinde iğreti duran siyasi duruşu nedeniyle pek de kabul görülmediği örgütten,"eylemimiz kavgamız okuduğumuz buna karşın anlamadığımız kitaplarımız, türkülerimiz ,marşlarımız vardı." diyen yaşına göre halâ tipik ergen davranışları sergileyen ,otoriter babanın,korumacı annenin etkisiyle olacak özgüven sorunları olan illegal erol ile tip içindeki mücadelenin yorgunu mu,döneği mi olduğunu çözemediğim, çevremizde sık rastladığımız, sistemden nemalanan,ama sisteme karşı olan, karısıyla iletişim sorunları ,orta yaş bunalımı olan legal suat'ın huzur bulacaklarını, kendilerini güvende hissedeceklerini umdukları bir kasabadır.

sosyal konumları ne olursa olsun ,m.ali bey,nilgün, zehra,latife,filiz,selim vd. ,kültürümüzde kabul görülmüş, dedikoduculuklarıyla --sosyal ve legal röntgencilik de diyebiliriz- kasaba insanının olağan özelliklerini sergiliyor.

önemsiz görünen, kent insanın gündelik yaşamında yer almayan küçük eylemlerin önemini "bahçe sulamak keyifli iştir, sularsanız anlarsınız " vb örneklerde olduğu gibi okura anımsatması romanın inceliklerinden.

sağduyuyu temsil ettiğini düşündüğüm, erol'la selim'in yanısıra yanına giden herkesin huzur bulduğu fener bekçisi affan'ın, cahit sıtkı'nın,"affan dedeye para saydım sattı bana çocukluğumu" diye başlayan "çocukluk " şiirindeki affan dede'ye şık bir gönderme olduğunu düşündüm .

yaşına rağmen liseli ergen davranışları sergileyen erol'un filiz'e olan duygularını açamamasını anlamaya çalışsam da , akıl ve denge timsali , okuyan,hizmetçilerle büyümüş, chopin çalan,gerçek istanbul hanımefendisi nilgün'ün, lümpen yusuf 'a olan aşkını, aşkın mantıksızlığı ile bile açıklamak bana pek mümkün gelmedi.

bir önceki bölümde mayo giymeden birlikte denize girmekte beis görmeyen erol ve selim'in bir sonraki bölümde mayosuz denize girdikleri için birbirlerinden utanmaları ,kitabın bütünlüğünü, yaratılan karakterlerin kendi içinde tutarlılığını-tutarsızlığını sorgulamama neden oldu.

karadeniz bölgesi mimarisinde yeri olmayan, doğu ve iç anadolu mimarisinin tipik yapı malzemesi kerpiçin, sahil kasabası yeşilyurt'a hem de iki katlı ev yapımında kullanılması, bu yetmez gibi duvar malzemesi olan kerpiçin, "ya tavandan kerpiç tozları dökülürse" cümlesiyle tavanda kullanıldığını okumak, "...kendimizi kuru otların üzerine fırlattık",(attık), "balık teknesi " (balıkçı), "doru atın tepesinde"(üstünde) cümlelerinde rastladığım savrukluğ yazarın daha önceden beğeniyle okuduğum türkan hanımın ölümü'den, bir solgun adam'ından sonra özensiz yazılmış bir roman izlenimi bıraktı, bunun nedeni belki de romanın "çekmede" kalmış olması,son okumaları yapanların bana göre önemli olanları gereksiz ayrıntı olarak görmüş olmaları olabilir.

* şükran şenol,

“güz gelmeden” selçuk baran’ın son romanı. kitap yazarın ölümünden 13 yıl sonra yayınlanmış. yazarın daha önce “türkan hanımın ölümü” kitabını okumuştum. “güz gelmeden “ ve “öğle saatleri “ kitaplarını da bu vesile ile okumuş oldum. kitabı çok rahat okudum dili son derece akıcı, samimi ve sade. okuduğum gerek romanı gerekse öykülerinin tamamında anlatılan konular ve karakterlerin mutsuz ve umutsuz tarafları anlatılmış olması nedeni ile okurken üzüntüye benzer sıkıntı duydum.

romanın konusu yeşilçay’da yolları kesişen genç yaşlı bazı kişilerin yaşamlarının bir dönemini anlatmaktadır. olay baharın üç ayında geçer bu üç ayda avukat suat’ın yaklaşık geçmiş 25 yıllık hayatını erol’ unsa 15 yıllık hayatını görürüz. olayın 1970 yıllarda geçtiğini varsayarsak 1950’lerden 1970 li yıllara kadar bir dönemi kapsamaktadır. romanda belirtilen karakterlere benzer kişileri ve yaşam biçimlerini çevremizde görmemiz mümkündür. karakterler içimizden biri gibiydi. romanda belirtilen acılar, sorunlar, korkular, tepkiler gerçektir. romanda yaşayan karakterlerin hem kendilerine hem de topluma yabancılaştıklarını görüyoruz. romanda karakterler korkuları ve alışkanlıklar ile yüzleşiyorlar. aslında romandaki karakterlerin hepsi bir kaçış içinde...

romanda olaylar bazen erol ‘un bazen suat’ın bazen zehra’nın, nilgün’ün affan’ın dilinden anlatılmaktadır... kitap tek bir kişinin anlatımı değildir. aslında roman kahramanlarının hepsi toplum içinde ayrı ayrı kesimleri temsil ediyor gibi geldi...

ayrıca romanda büyük bir umutsuzluk vardı. örneğin üniversite okumuş, mesleğini edinmiş ve gelecek kuşaklarda toplumu daha iyi bir yere taşımak için mücadele için bir partinin içinde aktif olarak çalışmış suat. gelecek güzel günlerin umudunu yitirmiş ve hayat yorgunu olarak yeşilçay’a dönmüş veya kaçmış. bununla birlikte yeni üniversite öğrencisi olan erol yine güzel gelecek günler için mücadelenin içinde bulunmuş... ve bir şekilde oda yeşilçay’a dönmüştür.

-okumuş insanlar neden bu şekilde kaçış içindeler.

-nilgün neden kardeşinin katilinin araştırılmasını istemiyor (âşık olması veya kendi ilişkisinin açığa çıkmasını istememesi pek tatmin edici gelmedi.)

-neden umut veren konular öykülerinde yer almıyor.

öğle saatleri öykü kitabındaki öykülerin dili akıcı ve sade kolay okunuyor. inanılmaz doğa betimlemeleri var, öykülerinde ve kitaplarında da doğa ve çiçekler yerini alıyor. öykülerindeki konular hep yaşanmışlık hissi veriyor. karakterler tanıdık yaşayan karakterler öykülerindeki olaylarda gerçek.

* fatoş öcal,

yine 50' li yıllar ve yine dönemin değerli kadın yazarlarından biri. sloganlaştırılmamış politik bir arkaplan. örgütsel- hiyerarşik yapılar içinde "ben" lerin yitişine karşı duruş. kendisiyle kendi oluş sorgulaması. aidiyet... sıcacık insan hikayelerine, çocuklukları kadar saf kasabaya dönüş. ana erkek karakterler, anlatıcıların çokluğu. fener... yazılı basın ve akademia' nın aktarımıyla metnin 'hoş bir sada bıraktırmaya" dönük gayreti. çok önemli kısımlarına hiç değinilmemesi ki, kapaktaki fenere rağmen. ışık tutulmayanlara ışık tutmayı umuyorum bugün.

öyküleri, öyküleri öyle bir tat bıraktı ki bende, 'öğle saatleri'nin nuriye' siyle salim' iyle yoksulluğun yok edişiyile sarsıldım. görüşmek üzere.

* merih sütlaş,

yky de “ selçuk baran’ı keşfetmek” söyleşisini izlemiş ve oyun olduğu için “türkan hanımın ölümünü” merak ederek almıştım. okuma grubunda da seçilmesi hoş bir çakışma oldu.

ilk önce oyundan başladım, dili, üslubu ve kurgusu ile beni içine aldı. güz gelmeden’i de aynı akıcılıkta okudum. kullandığı sade dil, gizem yaratma derdine düşmemesi, “insan hallerini” bir anlatıcının yargılayıcı bakışından uzak tutarak vermesi, okuyucuyu belirli bir mesafede tutmasını sağlamış. ancak loş noktalarda, gölgelerde hep bir yenilmişlik duygusu ve hüznü hissediyoruz.

tek bir anlatıcının olmaması ve her karakterin kendini anlatması ile bizler onların iç sesleri duyup, onların kendileriyle olan mücadelelerine, sorgulamalarına tanıklık ediyoruz, hepsi huzursuz karakterler oluşu onları anlamaya zorluyor adeta, ama yandaş olmadan.

benzer bir durum türkan hanım öyküsünde, farklı kişilerin ağzından türkan hanımı anlamaya çalışıyoruz, kısa bir öykü içinde bunu denemesi de ilginç geldi.

erol ve avukat suat deneyimleri, bilgi birikimleri, yaşları farklı olmasına karşın varoluşlarını anlamlandırdıkları ideolojiden uzaklaşan, yaşamı sorgulayan iki farklı birey. kendini inzivaya çekme genellikle avukat yaşındaki kişilerde olağan iken, genç bireyde de aynı ruh hali var. adeta adanmışlık ve inancını kaybetme hallerini zaman kısıtından kurtarmış ve alışılmış kalıpları zorlamış.

anneye özgü “adanmış kadın” rolünün bu defa genç bir kadın olan nilgün’e vererek, örtülü biçimde de olsa toplumsal cinsiyet rollerine bir vurgu var, evin büyük kızı ölen annenin yerine geçer. ancak nilgün’ün bunu kendi varlığını anlamlandırmak üzere gönüllü ve gururla üstlenmesini de sorguluyor.

filiz karakteri ise anne ve ablasının üstlendiği role katılmayarak, ağaç tepelerinde oturarak sanki kendi seçiyormuş gibi görünse de sonuçta zengin birinin oğlunun teklifini kabul ederek verili durumu kabulleniyor.

erol ile selim arasındaki cinsel yakınlaşmaya, belirli belirsiz dokunup sonrasında yok sayıyor. tam da tabu sayılan bir konunun gerçek yaşamda nasıl gizlendiğini vurgular biçimde. ancak babanın oğluna olan kırgınlığının ve güvensizliğinin nedeninin bu olabileceğini sorgulamadan edemiyoruz. yusuf hala mücadelenin içinde ama o da unutulma, kenarda bırakılma hissini yaşıyor. bu noktada kullanılmayı, adanmışlığı sorguluyoruz.

aşk meselesini de, entellektüel avukat, savrularak aileye sığınmış erol, kırsaldaki dayatmaları yok sayan filiz gibi değişik karakterler üzerinden eş anlı ele alıp sanki bizimle tartışıyor.

mekan ve yalnızlaşma arasındaki bağı sorguladım çoğu zaman. kalabalık bir yerden daha küçük bir yere kendini hapseden de, yoğunluk düzeyi ne olursa olsun, insanın olduğu her yerde yaşamın hep içindesin. romandaki her karakter de yeni bir ilişki peşinde, erol tekrar selim ile yaklaşıyor, yusuf nilgün ile ilişki yaşıyor, avukat suat nilgün’e içten içe bağlanıyor. paradoksal biçimde ilişkilerden kaçarken yeni ilişkiler kurarak hayatı anlamlı kılma çabaları sözkonusu. insanın ilişki arayışının son bulduğu tek nokta ölüm, o da ölen açısından. erol’un ölümü bölümünü o kadar abartısız ve sıradan veriyor ki, trajedi olacak bir konu adeta sıradanlaşıyor.

öykülerinin hepsini okumaya fırsat bulamadım, yakında günlükleri yayınlanacakmış, takip edeceğim yazarlar arasına girdi, teşekkürler

* **havana öngeçli,**

selçuk baran ve eserleriyle yeni tanıştım. yapı kredi yayınları tarafından yayımlanan güz gelmeden (2000, 2019) roman; türkan hanım’ın ölümü (2020) oyun ve öykü; haziran (1972, 2020) öykü; anaların hakkı (1977, 2020) öykü; kış yolculuğu (1984, 2020) öykü; tortu (1984, 2020) öykü; yelkovan yokuşu (1989, 2020) öykü; arjantin tangoları (1992) öykülerini okudum. selçuk baran’la tanışmak gençliğime, kasabada ve değişik kentlerdeki yaşamıma yolculuk gibiydi. akıcı, tiyatral, gülümseyerek okuduğum eserlerini çok beğendim.

öncelikle eserlerinin ortak özelliklerine değinmek istiyorum. ölüm, mevsimler, kapı, kabuk, ev içi mekanlar, şölene dönüşen akşam yemekleri, lezzetler, doğa, çiçek, müzik, renkler ve özellikle vişne çürüğü gibi birçok metaforla okuyucusunu büyüler. eserlerinde hep aynı konular işleniyormuş gibi bir duygu yaratsada, insanın ne olduğunu ele almış, insan olmanın bin bir türlü halini anlatmaktadır okuyucusuna. unutulmak, umutsuzluk, soyut duvarlarla hapsedilmiş insanların hikayelerini anlatır selçuk baran. ölüm üzerine ve onun yarattığı korkuların insanda yarattığı duygu ve düşüncelerini aktarır. genellikle bir yerden başka bir yere, daha çok da kentten kırsala yolculuklarla yazgısal yalnızlıklarını, herhangi bir ideale dahil olma ihtiyacını, aidiyet ve birlik duygusunu karakterler üzerinden çok güzel vermiştir.

bende çok izler bırakan selçuk baran'la ilgili okumam hep devam edecek. ayrıntıları, doğayı, insanları betimlemelerindeki başarısını takdir ederken proust'u düşünmeden edemedim.

- eserleri melodram olan ama melankolik olmayan bir yapıda mıdır?
- bireysel gerçekçi eserler mi(sait fail abasıyanık) toplumsal gerçekçi eserler mi (sabahattin ali)?
- "temmuz, ağustos, eylül" öyküsü üzerinden "varoluşçuluk"
- ölüm teması'nı tartışabiliriz.

"güz gelmeden" ölümünden sonra yayınlanan son romanıdır. ankara'da yaşayan, yaşını almış, tip'li avukat baş karakter suat engin üzerinde şekillendirir. küçük bir sahil kasabasında herşeyden uzaklaşmaya çalışan karakterimiz gördüğü ilgi, yaşadığı tecrübe, mesleği, unuttuğunu sandığı hisleri, ideolojisi, birbirinden leziz yemekler, dinginlik bir nebze okuyucuyu içine çeker. dönemin siyasi konjoktürü, gençler üzerinden, ne istediğini tamda bilemeyen bir yere ait olmak isteyen saf, faki, zengin, arayış içinde olan gençler üzerinden anlatır. ödenen bedeller ağırdır. denemiş ara yaşamlardan gerçek yaşamlara geri dönlür. bu romanı okurken dag solstad'ın "mahcubiyet ve haysiyet" eserini hatırladım. dramatik, kırılğan, ağır bedellerin yaşandığı bir tema üzerine kurgulanmıştır. kahramanların bakış açısıyla anlatmış olması romana gerçekçilik katmış, okuyucuyu dahada içine çeken sohbet eder tarzda bir etki yaratmıştır. zengin fakir, yaşlı genç, okumuş okumamış, şehirli köylü zıtlıkları barındırmakta roman. yetmişli yıllarda üç-dört aylık bir dönemi kapsayan romanda sabah ve akşam saatleri romanda daha güçlüdür.

"türkan hanım'ın ölümü": oyun ve öykü olarak iki kısımdan oluşan eseri beni büyüledi. tiyatro kısmında türkan hanım role bürünmüş ana karakter olarak ben sahneye davet etti. bir seyirci olarak canlı canlı izledim tiyatroyu. ölüm teması ana tema olmakla birlikte, aidiyet, paylaşma, akşam sofraları, leziz yemekler, içki, müzik bu günlerde özlemine çektiğimiz bir atmosfer sundu bana. davete katılma şartı "ölüm hikayesi anlatmak"tı. türkan hanım bu hikayelerin arasında kendine ölümünden ölüm mü beğeniyordu acaba. hikayesi olan bir hançerle, kurgulayarak yaşamına son vermesi çok çarpıcıdır. öyküsü ise türkan hanım'ın yaşamına dahir olan insanlarla yapılan söyleşi gibidir.

"haziran" (21 öykü) ve **"anaların hakkı"** (9 öykü) ilk öykü kitaplarıdır. aynı dönemde yazılmış ancak tematik olarak ayrıldığı için iki ayrı kitap olarak ve farklı zamanlarda basılmıştır. yazarın önceki öyküleri ile sonraki öyküleri arasında olgunluk açısından bir fark yoktur. yazma yetkinliğine ulaştıktan sonra yazmaya başlayan yazarın en büyük üzüntüsü okura duyduğu ihtiyaçtır. okurun yeterince kendisine ulaşmadığıdır. genellikle altmış sonları ve yetmişli yıllarda türkiye'de, dünya'da önemli olayların, değişim dönüşümlerinin yaşanması, yaşananların insan üzerinde yarattığı etkileri ve değişimleri aktarır baran. olaylar doğrudan değil de insanların dünyasında yarattıkları etkiler üzerinden verir. öykü kişileri, aralarındaki ilişki, mekan, doğa, bireysel olanla toplumsal olanın ayrılamayacağı, insana ve insan psikolojisine etkileri üzerinde durur. modern yaşamın içinde arayış içinde, yalnızlaşmış, bir yere tutunma ve ait olma ihtiyacıyla, bulunduğu mekandan uzaklaşmak,

bilinmeze, sade ve doğala yolculuklar, sonunda kürkçü dükkanına geri dönüşlerle insanın açmazlığını çok güzel anlatmış. statü, zenginlik, fakirlik, ideoloji, eşya, giysi, davetler, yemekler insanların içindeki arayışa hep birer örnek teşkil etmektedir. üzerlerine geçirdikleri kabuk bir süre sonra kamburları haline gelir. mutsuzluk, huzursuzluk, bekleyiş, sevinç her seferinde başka bir yerinden yakalıyor insanı. hemen her eserinde müzik kuvvetli bir zemin oluşturur. karakterlerle ve yaşananlarla bütünleşir. deneyimlediği birçok yazarın adını geçirir satır aralarında.

anlatıcı erkek, genç, yaşlı, kadın olsa da eril bir dil yok. kadını güçlü, etken, belirleyen, aşk ve yalnızlıklarıyla başbaşa bırakan bir tutumu var yazarın. karakterler genelde mutsuz, umutsuz, unutulmuş, acı çeken kadın karakterlerden oluşuyor. zengin, fakir, güzel, çirkin, yaşlı, genç, sağlıklı, hastalıklı, engelli toplumun her tabakasından insanlar var. erkekler çoğu zaman ana karakterleri oluşturuyor. hayalleri henüz oluşmamış, ne istediğinin farkında olmayan, yönünü belirleyememiş gençlerde var tabii ki. mekan olarak genelde ağva civarı olarak hayalettiğim doğanın içine ve sakin yaşama kaçış yaptıkları kasabalar seçilmiş. evler, odalar insanların gizemini dekor oluşturmakta sanki.

hazrina'da öykü sayısı ve çeşitliliği çok. kısa öykülerden oluşmakta. anaların hakkı'nda tema biraz değişiyor. analar, öldürülen çocuklar, politik idealler, devletin yönetim anlayışı temasında ilerliyor öyküler. analar açısından bakıldığında ve bu kadar çocuk öldüğünde "bu yaşananlar hiçbir politik ideali haklılaştırıyor."noktasına götürür yazarı. bu kitabı okurken sebahattin ali'yi düşündüm, benzerlikler buldum.

"kış yolculuğu" üç öyküden oluşmaktadır. türkan hahım'ın ölümü oyun ve öykü kitabındaki öykü kısmından alınmış. temmuz, ağustos, eylül öyküsü ne istediğinin farkında olmayan, bencil, başkalarının hayatına dokunup sorumluluğunu üstlenemeyen sözde aydın insanların genel durumuna ışık tutmuş ana karakterimiz, dokunduğu yüreğinde yer ettiği insanların varlığını yok sayarak, kaçarcasına kürkçü dükkanına geri döner. "varoluşçuluk" u düşündürttü bana. kitaba adını veren kış yolculuğu öyküsünde gençliğini verdiği, işkenceler gördüğü siyasi ideolojisiyle ilgili umutların değişimini öldürülen insanların cenazelerine çiçek satan bir çiçekçiye dönüşmesi oldukça dramatik ve sarsıcı. bir günlüğünede olsa geçmişine yaptığı yolculuklar, değişen insanlar hatta doğa, anılar ve yarattığı derin izlerle kürkçü dükkanına dönen bir karakterimiz var yine.

"tortu" birbirine bağlı öyküler değil de, bana göre beş bölümden oluşan tam bir novelladır. çok beğendim. sinemagrafik bir anlatım, içine girdim ve çıkamadım. özgürlük temasıyla yoğrulmuş, birey olma, az olsun benim olsun duygusuyla ölümü, reddedilmeyi dışlanmayı göze almış insanların hikayesi. arif hikmet bey bölümünde charlie chaplin'in "modern zamanlar" filmi gözümün önünden gitmedi. çok gerçekçi ve gösteren bir eserdı tortu. "konak" adlı öyküyle zaman zamanda john berger'in "g" romanına çağrışım yaptı bende.

"yelkovan yokuşu" yedi öyküden oluşmakta. yalnızlık duygusu, iletişim kurma ihtiyacı, toplum içinde olma ve sosyalleşme ihtiyaçları çok belirgin öyküler. buradaki değirmen öyküsünü okurken yeniden sabahattin ali'nin "değirmen" adlı öyküsüyle benzerlikler buldum. ysay sonatına benzettiği değirmen gıcirtısı ve çekirge sesi kulaklarımdaydı. bozacıda öyküsünde feride'nin bozaya özlemini okurken, bozanın kokusunu ve tadını hissettirdi bana yazar.

"arjantin tangoları" on iki öyküden oluşmaktadır. "krizantemler" ve "arjantin tangoları" öykülerini çok beğendim. yalnızlık, kimsesizlik, umutsuzluk, yaşamın bir şekilde içine dahil olmaya çalışma halleri içe dokunan öyküler.

* **semra kılıçtepe,**

selcuk baran yeni tanıştığım bir yazar ve şimdilik sadece guz gelmeden adlı romanını okuyabildim. hepimizin yorumlarını okudum ,bir cogu benim de anlatmak istediklerimdi, erol'la selimin

iliskilerinde ki cinsellik benim de dikkatimi çekti ama babanın bundan haberi olduğunu sanmıyorum, oyle olsa beraber çalışmalarını istemezdi.

benim romanda dikkatimi çeken şey bütün karakterlerin özünde iyi insan olmaları, sanki kötü olan hiç kimse yoktu.

solcu veya milliyetçi olsalar da hep masum gösterilmişler .ama burada sanki sağ veya sol örgütleri koruma gibi bir amaç yok ,arka planda bu çocukları kullanan eli kanlı örgütler var .

zengin olan memedali bey de avukat suat da, fenerci affan da hep iyi insanlar .

sanki ben roman da kötü hiç kimseye rastlamadım ...bu kadar olabilir mi diye düşünüyorum.

biraz sonra bütün bunları tartışırız...

izmir grubu:

*** nuray demirezer kaya,**

bu ay okuma kitabımız, selçuk baran'ın güz gelmeden ve türkan hanım'ın ölümü kitapları seçilmişti. tesadüf selçuk baran bu ay yky da ayın yazarı seçilmiş ve bütün kitapları mevcuttu.

ilk okumaya , tortu öykü kitabından başladım. seçimim harikaydı. bu öykü kitabındaki öyküler birbirleri ile bağlantılı devam eden öykülerden oluşmaktaydı. bu kitabı ve arkadan devam eden öykü kitapları beni büyüledi. baran en sevdiğim yazarlardan biri oldu ama şimdiye kadar tanımamış olmam da içler acısı. tortu'yu ve diğer öykülerini bu bir aylık süre de tekrar tekrar açıp okudum. bir solgun adam ve bozkır çiçekleri romanları da çok güzeldi.

dil bir kere muhteşem akıp gidiyor. anlatış çok yalın hiç takılmadan bir solukta okunan kitaplar.

tabii ki selçuk baran'ın kendi özel yaşamı ve dönem itibarıyla olabilir umutsuz , karamsar bir ruh haliyle yazılmış roman ve öyküler olmasına rağmen hepsi çok gerçekçiydi.roman ve öykülerinde hayata dair anlattığı bir çok şeye şahit olmuşuz ve bunu bize acılı olarak anlatıyor olsa da çok beğendim.

güz gelmeden'i en son okudum zaten yazarın da son kitabıymış öldükten sonra yayınlanmış. küçük bir kasabaya hayattan kaçıp gelen yorgun avukat suat bey ve kasaba halkının acı –tatlı hikayelerini bir film seyrediyor gibi okudum.ve bu hikayeleri aslında biz türkiye 'de ya dinledik ya izledik ama hiç biri selçuk baran kadar güzel anlatılmamıştı.

selçuk baran'ın bir solgun adam romanında da, kent yaşamından yorulmuş bir adamın hikayesi anlatılır. yani karakterlerin bir çoğu birbirine benziyor aslında ama özellikle romanlarında karakterler okumayı çok seven okuma ve yazma ile haşır neşir olan insanlar. güz gelmeden kitabında avukat suat sadece kitaplarını yanına almış bir solgun adam romanında mehmet yine günlük tutan, yazmaya çalışan , bozkır çiçekleri kitabında seyfi,nurten ve müfit 'te kitaplar kuyup konuşan insanlar.

eserlerindeki insanlar hep mutsuz bir görüntü vermekteler. selçuk baran'ın acıklı yaşamını incelediğimizde bunun nedenini anlayabiliyoruz. romanlarında karakterler kent yaşamından yorgunluk duyup hep kaçmaya çalışan kişiler. güz gelmeden romanında avukat suat , erol, yusuf hep bir şeylerden kaçmışlar ama sonunda mutlu olmayı hatta kaçarak yaşamayı becerememiyorlar. bence bu selçuk baran için de geçerlidir. ancak bence kendisi bu mutsuzluktan kaçıp kurtulamadığı için bunu roman karakterleri üzerinden gerçekleştirmek istemiş fakat gerçekleştiremeyeceğini de anlamıştır.

türkan hanım 'ın ölümü öyküsü ne kadar değişik bir kurgu .kendi yaşamına son veren türkan hanım'ın ardından kişilerin düşünceleri ve duyguları anlatılır. türkan hanım'ın ölüm hikayelerine merakı olduğunu görüyoruz ve sonu aynı şekilde hüsrarla ölümle biter.

kitaplarındaki dil yalın, samimi ve çok akıcıydı. her cümleyi bir yerlere not alalım geldi.
selçuk baran kitaplarını çok beğendim.

tartışabileceğimiz bir soru . selçuk baran hakkında bir yazıda “okura ulaşamadığımı düşünen yazar, kendini başkasına anlatmak gereğini bir kenara koyarak yalnız anlatmayı düşünmektedir” kitaplarında yazar sadece anlatmayı mı seçmiştir.?

* ar-da bajar,

üç şehir, üç aile... istanbul, izmit, ankara... mehmetali bey, seyfetin usta, avukat suat...
ve yeşilçay, kefken,

ve yardımcı oyuncular: affan usta, yusufun oğlu yusuf-belkide öyle bir isim yoktu

korcu, vazgeçme, dertlerini içine akıtma , kendileriyle dertleşmenin yoğunlukta olduğu bir roman üç şehir ve üç ailenin yaşadığı ve asıl karakterlerin yardımcı oyuncularından oluşan ve onların yaşam öykülerini hayata tutunma çabalarını ve fikirlerinden vazgeçen ve vazgeçmeyenlerin harmanlandığı bir kasabadaki yaşamlardan bir kesit sunuldu

affan, devleti temsil eden fenerde bekçilik yapan ismail ve erol ile arkadaşlık kuran sadık ve kimseyi ele vermeyen sonunda kendi eşinin başkasıyla kaçmasını neden olan kendisi olduğunun eleştirisini veren sağlam bir karakter olarak durdu romanda

ve affandan kesitler

s.78.”hayatı kazananlar acı çekenlerdir, çile çekenlerdir, acı bir terbiyedir ve yaşamak, insan olma yolunda verilen zorlu bir kavgadır, zordur insan olmak”

s.102.” tarih baştan başa yanlıştır; çünkü bir kenarda bilgi ya da bilgelik uğruna açlıktan yalnızlıktan ölen tek kişilerin yerine yığınların öyküsü anlatılır”

nilgün, 16 yaşında annesini kaybetmiş erkek gibi büyüyen ve evin tüm sorumluluğunu üstlenen babasının hafif ve kararlarında biraz daha yumuşak davranabilen tipik o toplumun kopyası kendi aşkıdan vazgeçen ve herkes için koşan ama kendisi için 1 çaba sarf etmeyen filizle kurulan bir arkadaşlık ilişkisi içinde ve roman okuyan bir karakterden ötesi olmayan bir kahramandı yusufa olan aşkı ipek bir gömlekten öteye gidemedi ve gelgitler yaşadı hep gideyim mi geleyim mi yusufa olan aşkı bir muama olarak durdu

mehmetlibey, aslında çok saf bir karakter hemen öç alma duygusundan vazgeçen naif bir insan daha toplumcu daha duygusal bir karakter

erol, varolan düzene karşı bir isyanı var ama öfkesini kendisine akıtan ve herseyin farkında kurulu düzene karşı fakat kendisiyle yüzleşmeye geçiştirme kendinden kaçma varolan düzene sığınma hemen kabul etmiyor hem de var olan düzende yaşamını adapte ediyor görüyor başkalarının onun yerinde karar verdiğini fakat sinirden başka hiçbir şey yapmıyor çaresiz kalıyor yalnızdır onun tek bir arkadaşı vardır ismail ,onunla ilgili diyaloglarında samimi gelmedi ve babasıyla olan diyalogları da samimi gelmedi havada kaldı.

suat ,avukat kendi korkularından kaçan ya da ona sığınan ya da inandığı ideolojinin kendi yaşamını ondan kopartıp çocukluğuna sığınmaya çalışmak ondan kaçarak yeniden kendini bulmaya yönelik bir karakter ve bunun ardından gelebilecek ya da kendisini o tutkuya arzusunu sunmaya yönelik kendi kendine bir umut beslemek ve nilgünün her davranışından bir pay kopartma düşkünlüğünden öteye gidemeyen bir karakter oda tüm karakterler gibi kendikendine konuşan kendi içiyle dertleşen söyleyemeyen karakter olarak kaldı

suat'tan kesitler

s.101 “ ideoloji,sanat,politika, insanın yerine gecen her sey, insanı öldürüyor”

ve belki de asıl kaçıışı kendisinin önemsenmemesi oldu

yusuf oğlu yusuf-ençok beğendiğim karakterlerden bir tanesi gerçekten de fikirlerine sadık kalan ve bunun gerekleri neyse yerine getiren bilinçli öfkeli bir karakterdi aynı zamanda kendisinde çelişkiyi barındıran ve solcu gibi düşünen ama sağcı gibi yaşayan bir tip

yusuftan kesitler

syf.166.” büyük şehirlerde yetmez.hiç bir şey yetmez oralarda yabancı olunca çoğu bana kalsın diye birbirlerinin üzerine atlarlar, ayaklarını çiğner saldırırlar öyle çok isterler ki kendi ülkelerindeki güneş, aydınlık yetmez başka ülkelere göz dikerler birbirlerinin cebindekini bırakıp başka ülkeleri talan ederler”

romanın edebi dili sıradan , basit ve herkesin anlayabileceği bir dil kullanılmış romamın kurgusu güzel beğendim yusufun marangozhanede yangın çıkartıp romanın bitişini karanlıkta bırakması muazamdı

* sema çamlı,

güz gelmeden, bence 12 eylül gelmeden önceki zamanı anlatıyor. hem farklı bireyleri,kişilikleri hem de toplumsal olayları anlatan bir siyasi roman gibi algıladım. toplumun farklı kesimlerinden kişileri çok güzel betimlemiş,kasaba ortamında;kentli,kasabalı,işçi,memur,esnaf,eşraf...siyasi ortamı bize yansıtırken şiddete karşı eleştirisini de yapıyor.çok akıcı yazılmış... okurken hüznü ve inceliği hissettim..cok beğendim..ben de teşekkür ederim selçuk baran ı tanıttığınız için..

* nilhan tuncer,

ilk defa okuduğum bir yazar olmasına rağmen hep bir tanıdıklık hissettim öykü ve romanında. 70'li yılların kaos ortamını karakterlerin iç dünyalarında anlatımı dikkat çekiciydi. güz gelmeden romanı sürükleyici tarzıyla rahat okunmayı sağlarken karakterlerin ayrıntılı anlatımı da romana derinlik katmaktadır. severek okudum seçim için de teşekkür ederim.

* figen uyguner,

selçuk baran'ın güz gelmeden romanını ve türkan hanım'ın ölümü, temmuz ağustos, eylül, kent kırğını ve haziran adlı öykülerini okudum.

karşımda hayata, yaşam ve ölüm dışında bir anlam yüklememiş bir yazar buldum. hatta ilgisi yaşamdan çok ölüme yönelmiş bir yazar. yaşamak çoğu kez bir yerlerden kaçıp başka bir yere sığınmak şeklindeydi. onlar da başarısız denemelerdi. sonu ya ölümlerle sonuçlanıyordu (haziran) yada sanki bir iradeleri yokmuşçasına bıraktıkları yere geri dönüyorlardı. (temmuz ağustos eylül, güz gelmeden). döneminin yazarları başka bir dünya mümkün derken o adeta 'böyle yaşamaktan başka çaremiz yok' diyordu. belki de okura ulaşamamasında bunun da etkisi vardır diye düşündüm. kadına bakışını geleneksel buldum. güz gelmeden romanında nilgün'e yüklenen ve övgüyle söz edilen annelik rolü, geleneksel modele uymayan erol ve nilgün'ün annesine eleştirel yaklaşılması bana bunu düşündürdü. romanda, nilgünün tecavüze uğraması da oldukça sessiz bir şekilde kabul edilmişti.

filiz biraz farklı gibi duruyordu ama onunki çocuksu bir şımarıklığın ötesinde değildi. evlilik adımları söz konusu olduğunda kolayca toplumsal rollere uyum sağlıyordu. temmuz ağustos eylülde edibe hanım kaynının himayesindeydi. kadınlar güçlü kadınlardı evet ama geleneksel rolleri içinde güçlüydüler. güz gelmeden'in (isim 12 eylül1980'i işaret ediyor diye düşünüyorum) toplumsal yapıya bakışının “gençler birbirini öldürüyor” çerçevesinde görülmesini açıkçası biraz yüzeysel

buldum. cuntanın gelişinin adım adım hazırlandığı, maraş gibi toplu katliamların (hala birçoğunun faili meçhul) yapıldığı bir dönemi açıklamaya bu bakış açısının yetmediğini düşündüm.

okuduğum bütün metinlerde dil oldukça akıcıydı ve merak unsuru sürekli canlı tutuluyordu. özellikle türkan hanımın ölümü öyküsünü etkileyici buldum.

hayatında çok fazla kırılmış, özel hayatında sürekli hırpalandığı bir döngüyü kıramamış, bir çıkış yolu bulamamış bir kadın gördüm selçuk baranın yaşamı ve metinlerinde. hepimiz bu insanları tanıyoruz. bir noktada herkese küsüyor ve yalnızlığı seçiyorlar. edebiyat dışında bir durum belki ama ahh dedim. herşey daha farklı olabilirdi, daha çok eser verebilirdi, başka bir yaşam kurabilirdi... hayat yaşamak için çok zengin gerçekten. ölümünse seçeneği yok, sadece bir nefes...

* öge çaldıran,

birine ,birbirine tutunmaya çalışan yalnızlıklar şehri ,

istanbula yakın istanbuldan çok uzak,bütün kahramanlarının anayurdu çocukluğunun, başrol oyuncusu yeşilçay. yaşam kaçağı hâlâ ergen(hep öyle kalacak) bir oğul, kendini saklayan nilgün , anneliğe soyunan(onun ayak izlerinde yürüyerek) bir abla âdeta evin kâhyası mükemmel bir konaklama tesisi idarecisi (bu kadar edilgen olmasaydı oğul gibi gözden düşerdi ihtimal) ankaradan, ideallerinden, ailesinden,kaçmaya niyetlenen, içini yalnız kendine döken, heryerde yerini yadırgayan avukat, kasabada yeni bir dinleyici sever kasabalılar gelenleri hele akli başında görünen sessizliğine güvenecekleri birilerini.köksüz kaktüs yusuf, kahraman olmak fikrinde, özünde sevgi güven açlığı olan erken adam olmuş çocuk selim, adı gibi yumuşak huylu, içi aydınlık dost yalnızlığını tanıyan,adlandıran affan, fener gibi denize dost,insana yakın derinliği görece bilge. sormayan sorgulamayan geleneğe dayalı saygınlığı otoritesi sallantıda bir baba, belki de filizin annesi ve o,kendi gibi olan,yaşamı sorgulamadan varolan.

alt metinde ülkenin siyasi fotoğrafı flu. heba olan genç yaşamlar. erol,yusuf,selim,latife,hatta nilgün vazgeçen (karısının direngenliğine sığınan) avukat. yeşilçay bitmeyen yolculuğunu sürdürüyor denize doğru içinde taşıdığı tomrukları çarpa çarpa.

* sema demirsoy,

guz gelmeden romanı breakfast at tiffanys başrolde audrey hepburn oynuyor.1961 yapımı bu filmi izleyince acaba selçuk baran da izlemiş midir diye düşündüm.(butun mutlu sonlarda olduğu gibi,mutlulugun insanın kafasında kurduğundan uzak,kendi doğasında yakalanması gerçeği vardır.mutluluk hayal ettiginin"aslinda"sina kavuşmaktır.)mesajını veren bir filmi.

guz gelmeden romanında avukat suat bey kendi gerçeğinden kaçarak geldiği kasabada da aradığı mutluluğu bulamaz.yine yeni bir genç ölümü ile de karşılaşır üstelik.

"bütün genç ölümlerinde yaşanmamış ama içten, gerçekdışı, masalsı birşeyler gizlidir,bilmece dolu...biz büyükler çözemeyiz."tumcesiyle birlikte genç ölümüne bakıyoruz.hayatin anlamı,yalnızlık,ölüm, acının insanı olgunlastirmasi,modernleşme sonucu şehirlerdeki yabancılaşma,güven duygusuna ihtiyaç,arkadaşlık ve dostluk sorgulamalarını da yapan roman umarım daha çok sayıda insana ulaşır.

soru:yangını yusuf alkollü olduğu bir anda mi çıkardı? yangını yusuf mu çıkardı?

öğle saatleri:

kent kırgını 1970 evet,iki dostluk artık.bizi sevindiren,coşturan ortak bir uğraşımız vardı.benim sevdiğim renklerin,çiçeklerin,piriltilerin onu da costurmasi akıl almaz bir şeydi...tumcesi ile kitabın içine hemen giriverdim.

haziran 1972: nuri ve sevim adlı karı-kocanın anlatımı sanki senin apartmanından birileri gibi.

bahcede 1971: "insana yaşamın böylesine aptal ve sıkıcı olmadığını öğreten kitaplar vardır değil mi? bir yanlışlığı düzeltmeye çalışan kitaplar...ama ben hiç aramadım onları.belki vaktim olmadı.hem insanın bir yerde denenmemiş bir umudu olmalı bence...sakli kalmalı." tümcesini okurken leyla erbil'in "kalan" isimli romanının sonunda hissettiğim umudu hissettim.

sarmaşıklar 1969: sayfa 45 neden apartmanlarda oturanlar,balkonlarında sardunya,küpeçiçeği, fesleğen yetistirmezler?bu güzelim çiçekler onlara yüksek kiralar,pahalı eşya bedelleri ödeyerek kurtulduklarını sandıkları sınıflarını mi hatırlatır yoksa?oysa bahardayız.hangi yaşımızın bahari olursa olsun çiçekleri sevmek gerek. 51.sayfada o kocaman güven örgütünün namuslu,el değmemiş kızlar defterlerinden silsinler adımı. o sağlam duvarların ardında,böyle aptal değil, cici evlerde oturan cici kızlara karşı,onların güvenliğine karşı silin adımı defterden. güven duymaktan tiksinege başlamışsanız eğer korku'yu salık veririm.korkunun bedeli korkudur.ve korkudan öte köy yoktur. ve 49.sayfada korkudan öte köy yoktur,diyorum.korkunun bedelini ödemek,ömür boyu prim ödemekten daha kolaydır. çünkü korkunun bedeli düpedüz korkmaktır.ve eğer üçüncü bir bardak votka içmeyi unutmuşsanız buyurun, yüreğinizi tika basa korkuyla doldurabilirsiniz.! bu öyküde sevgi soysal'in "tanterosa" kitabını anımsadım.

tortu 1977: "karım sevdiği adamı bıraktı.simdi o sevgiden arta kalan tortuyu taşıyor yureğinde" yi anlatan hüznü bir öykü.

öğle saatleri 1979: sayfa 69" nuriye ağlamak üzereydi.bu yüzden artık hiç konuşmadı.öyle çok konuşmuştu ki,tüm iç dünyasını anlatmış gibiydi.anlatmış bitirmiş,tüketmişti.kendinin olan,kendine özgü,saklanması gereken ne varsa,hepsini dökmüş, saçmış,bu yüzden tukenivermişti.kani çekilmiş gibiydi,sanki az sonra ölecekti."her kadının yaşayabileceği,şahit olabileceği anı özetlemiş ve zeynep kaçan "kabuk romanını anımsadım.

kızamtemler 1982: çiçek genç kız,hayat üzerine bir öykü. bitirdikten sonra öyküyü sokaginizin cicekisinden bir demet çiçek satın alabilirsiniz.

ağ 1978: "neden yalnızca iki fincan kahve? kahve fincanları üç tane olsaydı nasıl da rahatlayacaktı guler; suçu hep birlikte bolustuklerinden sanki."

güler'in kendi içine yaptığı yolculuk ve güçlü olma isteği sevgi soysal'in yenisehir'de bir öğle vakti" kitabını anımsattı.

fırvun'un mezarı 1978: 108.sayfa "düş gücünü kullanmaktan korkanlar günün birinde gerçeklik duygusunu da yitirirler.baskalarının da gerçek diye sundukları yalanları kabullenirler.bu yüzden kıyıcı olurlar.tipki bizim rektör gibi" sayfa 109"her şeyin suç sayılmayacağını kanıtlamak zorundayız.öyle değil mi? burada yazdığım tum alıntılar selçuk baran' in öykü de kullandığı umutlu,duyarlı, hoşgörülü, barışçıl dilini hissettiriyor bize.

porselen bebek: öykünün yılı belirtilmemiş.kucuk prens öyküsünden çıkmış bir öykü gibi hissettim. 121.sayfa "üstelik bu ülkede belki de bahçede dolaşmak da suç sayılabilirdi pekala." öyküler bağırıp çaktırmadan,günlük hayatın içinden ince ince ifade edilen öyküler. ağ, sarmaşık, porselen bebek, öğle saatleri ve krizantemler öykülerini çok sevdim.

türkan hanım'ın ölümü: oyun ve öykü bir arada birbirini bütünlemiş be yine çarpıcı, özgün bir yapıt oluşmuş. ölüm gerçeğini ironik bir dille okuyucuya geçirmiş öykü. oyunla birleşince genişlemesi roman tadı da veriyor. yaşam gibi ölüme verilen değer sorgulanmış eserde ayrıca insan ilişkileri ve ıkiyüzlülük de sorgulanmış. 49.sayfa 75 gecenin geç bir saatinde sokağa fırlayıp dondurma ya da köfte yemek... yağmurda ıslanmak, kar altında yürümek... insan bunları tatmak için yaşar. hep bu tat alma anını bekler.ama hiçbir zaman gerçekleştiremez.gercekleştirme olasılığı zaman geçtikçe daha

da azalir. sonra can sıkıntısı denilen baş belasından kurtulmak için her çareye başvurduğu kısır dönem gelir çatar.pek uzun süren,belki de taa ölünceye dek süren o kısır dönem..

politik bir bağlantısı olmayan herkes yanlızdır;güvensiz ve sanki işsiz güçsüz gibidir.eglenceyi seviyorsunuz değil mi?

eğlenirken toplumdaki daha doğrusu evrendeki gerçek yerinizi bilmemekten doğan beceriksizliğini,saskinlığınızı giderdiğinizizi sanıyorsunuz da ondan"

sayfa 98"birtakım saplantılara teslim olmak yerine hayata teslim olmayı denesenez....

gençlerin örgütlere girip kendi iradeleri dışında yönetilmelerini de didaktik olmadan eleştirmiş eser.

49.sayfa 91"herkes hayattan bekleyip de bulamadığını, annemden bekledi belki" tumcesinden yola çıkarak kurduğumuz ilişkilerin özünde beklentilere dayandığı da düşünülebilir.

aristokrat türkan hanım' in ölüme verdiği değeri; oyunun başında antik çağa ait bir hançerle yaşamını sonlandırmasıyla izleniyor.

* feride cihan göktan,

selçuk baran piyasada bulabildiğim öykü kitaplarını alıp bazılarını okudum. "güz gelmeden" romanını okuyamadım. hakkında yazılan makalelerin bazılarını okudum. bütün bunlara karşın selçuk baran hakkında yeteri kadar etkin bir okuma yapamadığımı hissediyorum. bilinç akışı tekniği ile kaleme aldığı öyküleri şehirdeki yabancılaşmayı ,insanların yalnızlığını ve ne kadar da kırılgan olduklarını anlatıyor. çoğunlukla aynı ses konuşuyor okuduğum öykülerinde.. mutsuzluk ara sıra mutluluk oyunları veya çabaları. başarı başarısızlık .. yani iinsan olmanın belki de kadın olmanın o çıkmaz sokaklarına girmeye çalışmış. tabii i kendisi de çıkmaza girmiş sonuçta.. bu sohbet sonrasında çok acele ile okuduğum öykülerini tekrar ve elime yeni geçen güz gelmeden'i okuyacağım.

* emel kadör,

batı karadeniz'in bir sahil kasabası. yeşilçay. orada doğan, yaşayan, orada daha önce bulunan, oraya konuk gelen, oralı olup da ayrılıp yine oraya dönenler ve onların birbirlerine değmesiyle gelişen ve ortaya türkiye fotoğraflarından birinin çıktığı bir eser güz gelmeden. kasabanın zengini memedali bey'in üniversite öğrencisi, yaşadıklarından sonra kendini sağaltmaya çalışmak için eve dönen 21 yaşındaki oğlu erol'un sabah yataktan kaldırılmasıyla açılıyor roman. daha önce orada bulunan, kendini emekliye ayırmış, ailesini ankara'da bırakıp huzur arayan, yılgın solcu avukat suat'ın uykuya yatmasıyla da bitiyor.

ideolojik savaşın bizden ve bizden olmayanlara indirgendiği; geçmişin yükünden onlar adına düşünenlerin peşinden giderek halkı kurtaracağına inanan-inandırılan- gençlerden solcu erol ile memleketi yağmalanmasın diye silah satarak ülkesi için savaştığına inanan-inandırılan ülkücü yusuf'un yolları burada kesişir. babasının erkek evlat olarak beklentilerini karşılamayan erol yaşadığı iki yıldan sonra geniş arazilerinde taş taşıyarak kendini sağaltmak ister. annenin ölümünden sonra "annecilik oynamaya başlayıp, düşlerinden vazgeçen"ablası nilgün'ün sevecenliği destek olur ona.

memedali bey'in yeni türeyen zenginlere karşı girişmek istediği atılımlarda doğru adım atmak için danışmanlık istediği suat, kaçırdığı, yaşayamadığı yılların, duygularını, heyecanını anımsar nilgün'de.

nilgün de bastırdığı kadınlığını, gece buluşmalarıyla yaşadığı; komşuları yoksul aile zehra hanımın abisinin yıllardan sonra onları ziyarete geldiğini sandıkları oğlu yusuf'la keşfeder. yeşilçay'ın denizcilere kılavuzluk eden feneri kahramanlarımıza da fener işlevi görür. karısı kendisini terk ettiği

için iki üç yıl sokaklarda gezen, sonra bu aşkı içine gömüp kendini okumaya verip bilgeleşen (orhan veli'nin affan dede'sini anımsadığım) ,hem gençlerin, hem konukların hem de yerli halktan herkesin gelip dertleştiği, sır küpü fener bekçisi affan'ın yeri erol ile yusuf'un da karşılaştığı yerdir. zehra hanımın deli dolu, başına buyruk kızı filiz, erol'un yaşama tutunduğu son daldır. evliliğe ikna edilir baba, hazırlıklar başlar. fenerdeki veda yemeğinde radyonnun unutulması üzerine marangozhaneye giden erol, oraya saklanan yusuf'un karanlıktaki kurbanı olur. şaşırtmayan bir sondu. affan; erol'un ilkokul arkadaşı, dostu, marangozhanede çalışan; emeği, alınterini, dürüstlüğü, sessizliği,sabrı ile selim; günlük geçim derdiyle uğraşırken dünyadan haberi olmayan zehra hanım ve ailesi halkın, kendi halinde yaşayan büyük çoğunlukların simgesi gibi.

kafası berraklaşmamış," tüm düşlerini, inançlarını, kutsal saydığı her şeyi kusmamış daha dediği suat'la da aydınları simgeleştirmiş yazar.

"en büyük savaş kafada olur. insanı insan yapan bu savaşı kazanmaktır."diyor affan kitapta. yazarın derdi tam da bu. "ideoloji, sanat, politika, insanın yerine geçen her şey, insanı öldürüyor."

"hangi insanlar için ne yapmaya uğraşıyorsunuz? halkı sevmezsiniz. halkı tanımazsınız bile. çünkü onlardan öyle uzaksınız ki! ülkesine meşrutiyet bağışlayan hükümdarlara benziyorsunuz."diyor.

insanın iskalandığı, insanın duygularını yaşayamadığı hiçbir inanç ya da ideoloji insana mutluluk getirmiyor. halk için yapılmak istenen her şey de ancak halk ile birlikte olunursa başarıya ulaşıyor.

yazar karamsar genelde.belki filiz'le yeşerecek umutlar; çünkü aydınlar hala uyumaya gidiyor.

selçuk baran bir dönem romanı yazmış ama o dönem hala sürüyor.

rahat okunan bir kitap. biraz didaktik bulduğumu da belirteyim.

emel kadör

* sevgi çiftler,

selçuk baran'la yaklaşık 5 yıl kadar önce öğle saatleri ile tanıştım. kitabı tahminen bir eleştiri yazısı üzerine almıştım ve 11 öyküden oluşan bir kitap olmasına rağmen okumadan kütüphaneme kaldırmıştım. okuma sırası; içinde bulunmaktan keyif aldığım gümüşlük buluşmalarında olacakmış.

nursel duruel'in sunuş yazısıyla açılan öğle saatlerindeki öykülerin çoğunun anlatıcısının erkek olması -erkek yazarların kadın anlatıcı olarak yazması çok görülür de, kadın yazarların erkek anlatıcı olarak yazmasının azlığını düşününce- dikkatimi çekti ilk olarak. yazarı tanımak amacıyla yaptığım okumalarda da gördüğüm kırılğan-hüzünlü kişilik yapısını öykülerinde de gördüm.

baran'ı anlatan tüm yazılarda aktarılan; babasının toz almasını beğenmeyip söylediği sözlere alınan, 10 yaşında düğme yutarak intihara kalkışan, gibi notlar dolaştı aklımda öğle saatleri'ni okurken...

hep bir kaçış, kendini arama, içe kapanma, yabancılaşma, balkonlar, kırsal, bahçeler, ankara, kitaplar, hüznün, vazgeçiş-umut, yenilenme isteği, akışına bırakılan yaşamlar, değişen kentler-insanlar, ana-baba olmanın sorumluluğu, yalnızlık, geçim sıkıntısı, mezhep ayrılığı, mutsuzluk, muhafazakarlık, kadın-erkek ilişkileri, karabasanlar, baskı, kuşaklar arası farklılık, eski-yeni, çocukluktaki anlaşılammama, kimsesizlik..... bunlar öğle saatleri kitabındaki öykülerin sonlarına

aldığım notlar. hepsi ince ince işlenmiş, gösterilmiş. yazar bunları göstermek için yazmış

öykülerini. bunları görebildim ancak kitabı bitirdiğimde bir şeyler eksik kaldı bende duygu olarak.

güz gelmeden: baran'ın ölümünden sonra yayımlanan kitabı okuru içine kolayca alan bir kitap. ya

da ben okumakta zorlanmadım. kahramanlarının zihinlerinden, onların penceresinden (6 anlatıcı)

okura ulaşan roman, hayat yorgunu, yeni yaşam arayan sıradan insanları anlatıyor. öykülerinde

olduğu gibi bir şeylerden kaçış, içe kapanma, kırılğanlık hâkim romana da. devrimci hayatının

başında yaşadığı hayal kırıklığıyla kaçtığı baba ocağına dönen erol ile devrimciliği önceleyen

yaşamının sonlarında yaşadığı hayal kırıklıkları sonucu ankara'dan kaçarak yerleşmek için

yeşilçay'a gelen avukat suat, bir hayalin-idealin başı ve sonu gibiler. politik olmak, politik olamamak ve aidiyet duygusunun yitirilmesiyle oluşan boşlukta yaşamaya çabalayan kişiler olarak göründü bana avukat suat ve erol.

romanın bana göre en ayakları yere basan kişisi olarak gösterilen nilgün ise, 16 yaşında annesini kaybetmesinin ardından, evin-ailenin anneliğini üstlenmek zorunda kalmış. toplumumuzun kız çocuklarına biçtiği görevi alıp baş tacı etmiş nilgün. evin her işiyle ilgileniyor annesinin tersine.- istanbul'dan gelin gelen, piyano çalan annenin yöreye uyum sağlayamadığını düşünürsek- geleneksel görünmeyi çok iyi beceriyor ancak içinden gelen kadınlık ve gençlik gücü ve itisi ile de geleneksel alışkanlıklarla dalga geçebiliyor. çekim alanına girerek sevdiği ve birlikte olduğu erkekle yaşamını devam ettirmek, evlenmek zorunda hissetmiyor kendini. bu özellikleri ile de romanın umut vaat eden tek kişisi yine bana göre.

fener bekçisi affan ise romana bilge kişi olarak katılmış. fener ile özdeşleşmiş adeta, fenerin dile gelmiş hali gibi.

selçuk baran'ın yaşamı da karakterlerinin yaşamı gibi kırılabilirlik ve hüznü ile geçmiş. belki de kendi yaşamı, karakterlerini yaratmada gözlemlerine öncülük etmiş, kimbilir? az tanınmış, az okunmuş bir yazar olarak geçiyor metinlerde – ki kendisi de okunmadığını söyleyerek yazı hayatına son vermiş-. suat derviş'i hatırlattı bana. baran hakkında okuduklarımdan –metinlerin çoğunda geçtiği için herhalde- en aklımda kalan ise şu: ayhan baran, selçuk baran'ın yazdıklarını okumasa da onu desteklemiş ve yazabilmesi için zaman zaman bulaşıkları yıkamıştır. keşke dedim, bulaşıkları yıkamasaydı da – çünkü sadece bulaşık yıkamakla iş bitmiyor- yazdıklarını okusaydı, tartışabilirdi, çok sevdiği söylenen kocasının yanında kendini o kadar yalnız hissetmeseydi selçuk baran.

* reza turhan,

adını hiç duymadığım hatta erkek olduğunu düşündüğüm bir yazarın kitabı diye başladım okumaya. kitabın başlangıcındaki konu ise çok bilinen bir konu gibi geldi. bu yüzden ilk sayfalarda kitabı yakalayamadım. oysa arkadaşlardan epey övgüler geliyordu.

sayfalar ilerledikçe anlatım dilinin sürükleyici etkisi ile kitabı yakaladım. dil becerisini çok güzel olduğunu düşünüyorum

farklı aile yapılarını ve bireyleri, içsesleri ile açık ve samimi anlatımları ile tanımaya başladım. bu anlatım çok da açığa çıkmayan gerçeklerden ve daha çok duygulardan söz ediyordu.

kendimi daha çok nilgün'e yakın hissettim. evine ve ailesine sahiplenmesi, koruyucu rolü ve kendini feda eden fedakârlığı gibi özellikleri ile. affan ustanın bağışlayıcı ve insan odaklı kişiliği etkileyici idi.

selçuk baran'ın güz gelmeden ve türkan hanımın ölümü kitaplarını okuduktan sonra pascal mercier'in lizbon'a gece treni kitabını okudum. her iki kitapla da ölüm ve dostluk konularına değiniliyordu.

prado ölüm için şöyle diyordu; ölümü hatırlarken başkaları ile ilişkileri düzeltmek. bir düşmanlığa son vermek, yapılmış haksızlıklara için özür dilemek, dar kafalılık yüzünden belirtilmeyen takdir duygularını dile getirmek. kitapta ölüm konusuna daha sonra çeşitli biçimlerde değiniliyordu.

selçuk baran ise türkan hanımın ölümü kitabından gülay kaya aracılığı ile ölüm hakkında şöyle diyordu, bütün o ölüm öyküleri neydi... hayatının yaşamasına izin verilen bir parçası, o kısır, verimsiz köşe sınırlarını tüketince düşlerini o dar, o uzun çizgide dolaştırarak oyalanıyordu. dostluk konusunda ise prado ve erol babalarının uzak tutumlarından aldıkları olumsuzluğu, güçlü dostluklar kurarak gidermeye çalışıyorlardı diye yorumladım. her iki kitapta da dostluk konusu güzel

işlenmişti. gönderilen iletiler ile daha da büyüyen selçuk baran'ı çok sevdim. diğer kitaplarımı da okumayı düşünüyorum.

* nuray turhan,

"fener bilir bütün bunları. gözleri bakmaktan,acımaktan yorulmuş, göz kırpar durur."

"anlayana"

yeşilçay adlı kasabada yolları kesişen yılgın ,mutsuz ,karamsar ve yalnız insanların hayatlarının anlatıldığı romanı okurken kendimi çıkmaz bir sokakta hissedip daraldığımı hissettim. kitapta neredeyse bütün kahramanlar bir vazgeçiş hikayesine sahip.

türkan hanımın ölümü adlı üç perdelik oyun ve öykü kitabında da aynı karamsar tabloyla karşılaştım. yazarın hayatını okuduğumda roman kahramanlarında kendi özelliklerinin fazlasıyla yansımaları dikkatimi çekti. çok akıcı ve gerçekçi bir dile sahip olan selçuk baran'ı tanımama aracılık ettiğiniz için teşekkür ediyorum.

* sarenur gökben

öykü yerleşik bir düzeni, ailesi, çocukları, işi olan bir avukatın (suat engin), yaşamını sorgulaması ve çocukluğunda gittiği, sevdiği küçük bir ilçeye yerleşme kararı ve burada tanıdığı kişiler, onların yaşamları üstüne kurulu. farklı kişiler tarafından olaylar anlatılıyor, dili çok akıcı, gündelik ve çok sade. kişiler, herkesin kendisinden bir şey bulabileceği özelliklerde. tüm yazı boyunca umutsuzlukla örtülü küçük bir umut var. hepsinin de özlemleri, istekleri var genelde beklemeyi tercih ediyorlar. bazen de zorunluluktan dolayı. fener bekçisi affan karakteri bir bağışlayıcı, hoşgörülü, kendisininve etrafının farkında olan bir kişi. mevlana öğretilerine benzer bir davranış içinde. öykünün geçtiği zamanlar 1970-80ler arası olmalı. toplumdaki sağ sol çatışmasından, bu gruplara katılmış erol ve yusufun düşünceleri, ne için bu yolda olduklarını sorgulamaları açısından ilginç.

öğle saatleri, çok kısa bir öykü. aynı işyerinde çalışan, oldukça yoksul bir adam ve genç kızın öyküsü. belki bilerek ya da bilmeyerek birbirlerine destek oluyorlar, aralarındaki sevgi arkadaşlık gibi. kızın ekonomik nedenle kendinden yaşlı bir adamla evlenme kararını söylemesi, adamın buna bir tepki gösterememesi iç acıtıcı. bazen sonucu kötü de olsa içimizdekilerin söylenmesi daha sonraki keşkeleri ortadan kaldırır.

her iki örnekte de yazarın hayata çok karamsar, çok üzüntülü bir bakışı olduğunu hissettim. tanıdığım için sevindim. diğer öykülerini de okuyacağım. sarenur gökben

* mustafa sütlaş

selçuk baran öyküleri ve "güz gelmeden" romanı: selçuk baran'ın ilk okuyuşum 2018'dir. ilk okuduğum romanı da "bozkır çiçekleri"ydi ve beğenmiştim. hemen hemen bir yıl sonra "güz gelmeden"i ilk kez okudum ve ona dair duygu ve düşüncelerim de ilkinde koştu. onları okuyup bitirdikten sonra kendisine ve yaptıklarına dair bilgiler de edindim. yazı macerası ve yaşamının farklı ve özgün olduğunu öğrendim.

dokuz yapıt üretmesine, bunların bazılarının farklı ödüller almasına karşın, az bilinen ve bu yüzden de edebiyat dünyasına küsmüş, ölmeden önce yazmayı bırakmış bu yazarı grubumuzda okuyup tanımaya da bu yüzden karar verdim. bu kararım, hem bir hakkın teslimi, hem de edebiyatın farklı bir yönünü görmeye yönelikti. zamanlamasının şimdi olması ise son dönemde okuduğumuz yazar ve yapıtlarına ilişkin kimi koşutlukların olmasıydı. suat derviş'ten başlayarak, janette winterson,

tahsin yücel, iris murdoch gibi yazarların dertleri ve tarzlarıyla karşılaştırılacak kimi yanları hatta benzerlikleri vardı.

ne anlatıyor?

genel olarak okuduğum onca kurgusal metin içinde kendi yaşamı başta olmak üzere, ilişkide olduğu ve çevresinde yaşayan insanların yaşamlarının farklı yönlerini, yapıtlarındaki çeşitli karakterlere bölerek, kendi "öz meselesini" bu kadar somut ortaya koyan ve tartışmaya çalışan bir yazarla karşılaşmadığımı söyleyebilirim.

modern anlatı asıl olarak insanların kendi iç dünyalarındaki çatışmalarını, bilinçdışının çeşitli yönleri ve etkilerini de içerecek şekilde, çelişkilerini yarattığı temel bir karakter üzerinden ortaya koyan romanlardır. bunun örnekleriyle hem dünya yazınında, hem de türkiye yazınında sıkça karşılaşılır. yukarıda işaret ettiğim ve son dönemde okuduğumuz yapıtlarda da bunları gördük.

ancak selçuk baran'ın okuduğum iki roman ve ona yakın hikâyesinde bu bağlamda dikkâtimi çeken unsur, onun bu iç çatışma ve çelişkileri tek bir karakter üzerinden değil, farklı her bir özelliğini farklı bir roman kişisi üzerinden yapması, onun kendi iç yapısı ve diğer karakterlerle ilişkisinde ortaya koymasındır.

bunun en tipik örneği bence "türkân hanım'ın ölümü" oyun ve öyküsünde görülür.

bu oyun ve öykü oldukça ilginç bir şekilde tasarlanmış ve yazılmış. türkân hanım pek çok yanıyla selçuk baran'ı andıran sıradışı bir kadın. çok gençken sevdiği bir erkeğin kendisini bırakması üzerine intihara yelteniyor, ama başarısız oluyor. daha sonra her şeye ulaşmasına karşın ölüm hep onun yanında ve adeta yaşamıyla birlikte atbaşı gidiyor. sonra ilk aşkına benzettiği genç bir çocukla karşılaşılıyor, ve ilkinde yaşayamadığı aşkı onunla yaşamaya çalışıyor. çocuk bu ilişkide bir özne değil nesne olduğunu fark edince onu terk ediyor. bunun üzerine türkân hep içinde tuttuğu düşüncüyü uygulamayı yeniden deniyor ve bu kez başarıyor.

bence bu oyun/öyküdeki tüm karakterler baran'ın başta kendisi olmak üzere yakın çevresindeki kişileri anlattığı karakterler. türkân hanım, selçuk baran'a benzeyen özellikleri, ilerleyebileceği bir alanda eğitim görmesine karşın o alanı bırakıp yazarlığa dönmesi, bir türlü kavuşamadığı gençlik aşkının hep sürmesi, kendisini kapattığı ve adeta hapsederek cezalandırdığı evine yönelik ilgisi, çiçeklere yönelik sevgisi, alkole düşkünlüğü, eşinin onunla ilişkisindeki resmiliği, içine kapanıklığı, yaşama küskünlüğü, ölüme yönelik algı ve düşünceleri ve daha pek çok ayrıntıyla net biçimde görülebilir. keza eşi konumundaki halim de pek çok özelliği ile ama en çok da eş ama yabancılığı ile bir anlamda gerçek yaşamındaki eşidir. diğer yandan onun konuklarından birisi olan gülay da, özellikle evli bir kadınken aynı zamanda başka birisiyle olacak kadar özgürlüğe düşkünlüğü ve onun üzerinden aşkı sorgulayan tutumu gibi bazı özellikleriyle adeta selçuk baran'ın başka bir yanındır. öte yandan aynı karakterin bu özelliği de gerçek yaşamındaki eşinin kendi iç çatışmasının bir dışa vurumudur bence. çünkü o da kendisini çok seven ve adeta tapan bir kadınla evli olmasına rağmen, başka kadınlarla, hem de onun gözünün önünde alenen beraber olabilmektedir. öte yandan aynı eşin gençliği aynı zamanda ilk aşkı olan tarık'dır da, keza sonradan âşık olduğu altuğ da tarık'ın bir kopyasıdır adeta. bu aslında tek yanlı bir aşkın ifadesidir ve tarık da bu aşka karşın başkasını seçip evlenmiştir. ona yönelik kızgınlığı da türkân hanımın bir başka özelliği olarak, aslında selçuk baran'ın bir özelliği ve çelişkisidir. oyun/hikâyedeki türkân hanım'ın evinde çalışan seher'de de selçuk baran'ın bir başka yanını örneğin "köle"liğe varan sadakât ve hizmet etme arzusunu somutlaştıran bir başka karakterdir. o da selçuk baran gibi hizmet ettiği insana aşkla ve şevkle hizmet etmektedir.

benzer durumları okuduğum diğer öykülerinde de gözlemledim. bir derleme kitap olan "öğle saatleri" kitabının ilk öyküsü "kent kırğını"ndaki karakterle, onun pencereden gördüğü küçük kız

çocuğu bence selçuk baran'ın kendisidir ve iki farklı dönemdeki iki temel özelliğini aynı öykü içindeki farklı kişilere yükleyerek ve onları bir araya getirerek anlatmaktadır. (örnek: s:15- son paragrafta "çok beklemezdim ama..." ile başlayan cümle ve devamı)

ikinci öykü olan "haziran"daki nuri ve karısı sevim de aslında birbirine benzer ve tamamlayan yönleriyle, bunalım, sıkıntı ve kararsızlıklarıyla selçuk baran'ı andırmaktadır. aynı kitaptaki "bahçede" öyküsünde babasının hastalık dönemini ve ölümünü anlattığını çeşitli kaynaklar ortaya koyarken, oradaki üniversite öğrencisi komşu kızı zuhal'de de yine selçuk baran'ın pek çok özelliğini ama özellikle de onu kendi kızı değil de komşu kızı olarak çizmesi babasıyla olan ilişkisindeki mesafelilik yüzündendir bana göre.

kitaptaki "sarmaşıklar" öyküsündeki anlatıcı karakter ve onun sarmaşıklara dair duygularıyla, bir gün ona gül getiren bir gençle onun evine gitmesi, içki içmesi ve onunla beraber olması da bence selçuk baran'ın başka bir yönüdür. o, bir yandan bu kötü ve her şeyin bozulduğu dünyaya yönelik olarak onu yok edecek bir doğal olayı düşlemekte, bir yandan da bu kötülüğü aşacak örneğin edebiyat gibi belki de en sonunda vazgeçeceğini bile bile bir "çağrı"ya uyup onun peşinden giderek gerçekleştirecek, o yolda kendisini dönüştürecek bir eyleme ve teslimiyeti dile getirecektir.

"tortu" öyküsünde karısıyla birlikte gelip geçen kamyon şoförlerine hizmet eden yaşlı garsonun kendisi de ve özellikle anlattığı eşi de, hatta onu dinleyen hiç sesi çıkmayan kentli adam da bence selçuk baran'ın hem yaşamının farklı bölümlerinin, hem de duygularının metaforik anlatımıdır. kentli adamdaki sessiz kayıtsızlık hâli de yine aynı biçimde yazarın arayışının bir ifadesidir.

"öğle saatleri" öyküsündeki aynı yerde çalışan nuriye ile salim'in yaşadıkları ilişki ve sonrası da, "tortu"daki sesi çıkmayan kentli kişi gibi bir meyhane'ye giden "rose bonbon"daki anlatıcı avukat, orada gördüğü dudakları farklı bir kırmızı renkte rujla boyanmış tek başına oturan kadını, gençliğinde karşılaşmış bıraktığı, arkadaşı osman'ın önce kendisi için "satın alıp, sonra da o sırada öğrenci olan avukata bıraktığı "lili"ye benzemektedir. bence burada da hem avukat, hem de lili yine selçuk baran'ı hem de eşi ayhan baran'ı yansılayan iki farklı karakterdir. avukatın öykünün başında her şeyi bırakıp meyhaneye giden yanı selçuk baran'ın sonunun baştan yazımı, "lili" deki terk edilmişlik de yine selçuk baran'ın kah gençlikteki hâli, kâh edebiyatla ilişkisinin bir farklı anlatımıdır.

"krizantemler"deki genç kız ve sokakta rastlayıp sonra aynı otel odasına beraber geldikleri adam da bence selçuk baran'ın hem benzer hem de farklı yanlarıdır ve aynı kişiyi yansılamaktadır. "ağ" öyküsünün genç öğretmen kadını "güler"de de, onu evlerine alan eski öğretmen çift hulusi ve nebahat'ta da arandığında kendine benzer özellikler bulunacaktır.

benzer biçimde "firavun'un mezarı" öyküsünde aralarında 20 yaş fark bulunan iki kadından yaşlı olanının yirmi yıl önce, genç olanın da yeni okuduğu okulda buluşup okulu dolaşır ve konuşurken anlattıkları da yine selçuk baran'ın iki farklı döneminin anlatısıdır sanki.

kitabın son öyküsü "porselen bebek"te de küçük bir çocuğun yaptığı düşsel bir yolculuk ve elinde getirdiği porselen bir bebek hem ilk öyküdeki küçük kıza benzerliği ile, hem selçuk baran'ın yaşamı ve tercihleri ile koşutluklar taşımaktadır.

bunlar sadece andığım öykülerde böyle değildir. okuduğum diğer romanı "bozkır çiçekleri"nde de benzer unsurları bulmak olasıdır. ama ben burada konuşacağımız "güz gelmeden" romanındaki bazı temel unsurları ortaya koymaya çalışacağım. romanın anlattığı hikâyeyi kitabı herkes okuduğu için anlatmayacağım. ama 30 bölümlük romanda tüm anlatı 6 kişinin sesinden, gözünden, algısından ve düşüncesinden farklı ses ve anlatımlarla dile getirilmektedir. bu bölümlerin hemen her birinde bu karakterlere dair kimi düşünce, duygu ve tutumların gerçek selçuk baranla koşutluk taşıyan satırları bulabilirsiniz. bu romanda nilgün, filiz, zehra hatta erkek çocuk erol selçuk baran'ın farklı yanlarının birer dışavurumu iken, benzer biçimde, suat, mehmedali, affan, yusuf ve hatta selim de

yine hem bir yandan selçuk baran'ın hem de eşi, ayhan baran'ın temel bazı özelliklerini yansılayan karakterler sergilenmektedir. o hem yaşamındaki kimi unsurları, hem de kimi özelliklerini farklı karakterlerin birer özelliği gibi yeniden kurgulayarak, aynı zamanda kişisel "meselesi" olan kimi durumları önce tartışmakta, hatta kendi vargılarını bizim anlamamızı sağlayacak bir tarzı benimsemektedir.

onun bir tek derdi ve sorunsalı vardır ve bunu anlatma yoluyla aşmak istemektedir, anlatısını da içinde bulundurduğu farklı yanları ve yaşadığı farklı olayları kurgularındaki karakterlerinin duygu, düşünce ve tutumlarıyla ortaya koyarak bunlarla yüzleşmesini anlatarak, tartışarak, eleştirerek ama sonunda haklı bulmamızı, en azından kabul etmemizi isteyen bir tarzla sergilemektedir. buradaki derdi asıl olarak anlaşılmalıdır. bu yanıyla modern anlatıdan biraz uzaklaşp adeta toplumsal bir sonuca varmamızı isteyen ve bunu bize dikte etmeye çalışan bir yanı olduğu da söylenebilir. anlatımdaki bu tercih, yani onun bu özelliklerini birer tipe dönüştürerek yapmamasıyla, onları kendi içlerinde de zenginleştirip gerçek bir karakter olarak tasarlaması ve bize sunmasıyla birlikte olunca roman bir kuramsal metin olmaktan çıkıp üzerinde düşünülmesi gereken bir gerçekliğe dönüşmektedir. bu da bence romanı roman yapan unsurların en önemlilerinden birisidir.

alatım dili ve biçim özellikleri

erkeklere dair anlatımlarında da dışıl dil ve tutumu yeğleyen selçuk baran, karmaşık olmayan, kolay anlaşılır ve akıcı bir dille duyguları, düşünceleri ve olayları anlatmakta, çoğu zaman da bizim gözümüzün önünde sergilemektedir.. sıcak ve hüzünlü bir dille anlattığı hikâyeler okurda adeta bir film izleme hâli ve duygusunu oluşturmaktadır. hiç bir zaman bağırmanın, en ciddi ve büyük çatışmaları bile sakın, yavaş ve tutkulu, ama gerçekçi bir anlatım tarzıyla dile getirmesi hemen tüm yapıtlarında dikkâti çekmektedir.

öte yandan birikimli, kültürlü ve çok yönlü bir insan olduğunu müzik, resim başta olmak üzere tüm sanatlara dair algı ve bilgisini ukalalık ve malumatfuruşluk yapmadan gerektiğinde ve yerli yerinde dile getirerek, kültürel zenginliğini yapıtlarına yansıtmakta, yine doğa ve özellikle çiçeklere yönelik ilgi ve bilgisi de estetik duyarlılığını yansıtan unsurlardır.

kullandığı kimi metaforlar alışıldık ve sık kullanılan unsurlar olsa da bence bu, insana dair algılardaki ortaklıklar yüzünden böyledir. "fener" algısı bir yandan ışığı, doğru yolu, aydınlanmayı gösteren bir unsur iken, diğer yandan da aslında, tekliği, tekilliği, yalnız başınlığı, yalnızlığı imleyen bir metafordur. keza "ev" bir yanda korunmayı sağlayan bir olgu iken, diğer yandan insanın hapisanesidir de... "aşk", "ölüm", "yolculuk", "kaçış" gibi izlekler de her insanın yaşamının mutlaka bir döneminde yaşanan ve derin izler bırakan olgular olarak, hem baran'ın hem de karakterlerinin yaşamında söz edilmesi gereken unsurlardır.

burada özellikle "aşk ve ölüm" beraberliğinin başat bir izlek olması da hem onun yaşamıyla, hem de hayatın genel gerçeğiyle örtüşen önemli noktalardan birisidir. bunun yarattığı hüznün ise olayın evrenini şekillendiren gerçekliği pastel renklerle anlatan bir tabloya dönüştürmektedir.

farklı türleri denemesi, özellikle oyun olarak ve öykü yazım biçimi olarak da farklı ve özgün yanları olduğu söylenebilir ve bunlar onun ustalığından ve çok yönlülüğünden kaynaklanan yanlarıdır. oyunundaki ve oyunda irdelene konuyu öyküleştirmesi onun brechtyen tarzı da bildiğini ve bunu bir anlatım tarzı olarak benimsediğini göstermektedir. hatta bunların ötesinden gizemli ve fantastik yanlarının olduğu ve bunları da ustalıkla metinlerinde kullandığını söyleyebiliriz.

tüm bu özellikleriyle selçuk baran bence edebiyatın farklı, değerli yeterince bilinmeyen ama sessiz kahramanlarından birisidir ve yapıtlarının tümünün yayonlanması, okunması ve bilinmesi gereken örnek bir yazarıdır.

20.02.2021